

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Ter attentie van de staatssecretaris
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Date: 4 oktober 2021
Subject: Roadmap plus
Our reference: HB/2021
Cc: de minister van Economische Zaken & Klimaat, de heer Blok
de gedeputeerde van de Provincie Noord-Holland, de heer Olthof

Geachte heer Van Weyenberg,

Op 15 september jl. heb ik met u, in gezamenlijkheid met de minister van Economische Zaken & Klimaat en de gedeputeerde Milieu van de Provincie Noord-Holland, gesproken over de situatie bij en rondom Tata Steel in IJmuiden. Tijdens dit overleg zijn verschillende onderwerpen aan de orde geweest, waaronder de transitie naar een duurzame staalproductie in Nederland, het recente RIVM rapport naar de effecten van stofdepositie op de gezondheid, de uitvoering van de Roadmap plus en de minimalisatie van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). In navolging van de presentatie die wij tijdens deze bijeenkomst hebben gegeven heb ik toegezegd u te informeren over de aanpak van ZZS en de uitvoering, en mogelijke versnelling van de maatregelen, van de Roadmap plus. In de bijlage vindt u tevens het donderdag 30 september jl. ingediende vermijdings- en reductieprogramma van ZZS bij het bevoegd gezag.

Roadmap plus

Na toenemende klachten uit de omgeving, onder meer als gevolg van grafietemissies, en na de publicatie van het eerste RIVM-rapport over deze emissies in juni 2019, heeft Tata Steel in dezelfde maand de Roadmap 2030 gepubliceerd. De maatregelen uit deze Roadmap 2030 zijn specifiek gericht op het verminderen van de impact van het staalbedrijf op de directe leefomgeving. Zowel in operationele zin, als door het uitvoeren van studies en onderzoek naar betere manieren van productie of productieprocessen geven wij uitvoering aan de Roadmap 2030, tot de dag van vandaag.¹

¹ Overzichtskaart maatregelen Roadmap Plus: <https://omgeving.tatasteel.nl/tata-steel-en-omgeving/roadmap-plus/overzichtskaart-roadmap-plus.html>

De Roadmap 2030 heeft geleid tot, en zet in op, concrete aanpassingen in ons proces, waaronder de realisatie van de ROZA-slak hal in mei 2020 om grafiëtemissies te voorkomen. De resultaten van de verschillende studies uit de Roadmap 2030, in combinatie met de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) inventarisatie van eind 2020 (hier kom ik later in deze brief op terug), hebben er toe geleid dat Tata Steel begin 2021 heeft aangekondigd een nieuw investeringsprogramma uit te gaan voeren bovenop de Roadmap 2030, de Roadmap plus. Dit programma omvat de bestaande projecten uit de Roadmap 2030 en is aangevuld met een deel van de projecten uit het ZZS programma. De Roadmap plus kijkt tevens waar mogelijk versneld en uitgebreid kan worden t.a.v. de Roadmap 2030. Hierbij investeert het bedrijf € 300 miljoen euro bovenop de reguliere milieu investeringen aan extra maatregelen op het gebied van grof stof, geluid, geur, maar ook ZZS, NOx en fijnstof.

Een belangrijk onderdeel van dit programma is de bouw van een DeNOx en een ontstoffingsinstallatie bij de Pelletfabriek. Dit is een grote operatie die vooralsnog gepland staat voor realisatie eind 2025. Op dit moment onderzoeken wij of – door het separaat en versneld bouwen van de ontstoffingsinstallatie – er een kortere termijn kan worden gehanteerd, waardoor de reductie van met name lood al eerder dan eind 2025 bij deze fabriek kan worden gerealiseerd. Het onderzoek hiernaar zit in de laatste fase en zal wanneer mogelijk op een zo kort mogelijke termijn met u worden gedeeld.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), lood en PAK-stoffen

In lijn met het landelijk overheidsprogramma om de uitstoot van ZZS in Nederland terug te dringen, heeft Tata Steel eind 2020 bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied een inventarisatie met een eerste versie van een vermijdings- en reductieprogramma ZZS ingediend. De implementatie van deze programma's is inmiddels in volle gang en heeft concreet al geleid tot zichtbare resultaten. Tata Steel spant zich tot het uiterste in om de uitstoot van ZZS te reduceren en zal waar mogelijk maatregelen versneld uitvoeren. Daarbij geven wij prioriteit aan het realiseren van maatregelen die op zo kort mogelijke termijn het grootst mogelijke positieve effect op de leefomgeving hebben. In de bijlage vindt u de concrete tijdslijnen, reductieverwachtingen en – maatregelen die bij Tata Steel van toepassing zijn.²

Op 2 september jl. publiceerde het RIVM, in navolging van juni 2019, een nieuw rapport over de mogelijk schadelijke effecten op de gezondheid van stofdepositie in de IJmond. In dat rapport geeft het RIVM aan dat de gemeten concentraties van PAK-stoffen en lood (testperiode oktober – november 2020) ongewenst zijn. Tata Steel heeft naar aanleiding hiervan de bestaande aanpak van ZZS nogmaals tegen het licht gehouden, de resultaten hiervan zijn meegenomen in het bijgevoegde ZZS vermijdings- en reductieprogramma. Een belangrijke constatering moet echter wel zijn dat al vóór het verschijnen van het RIVM rapport van september jl. er grote stappen zijn gezet binnen de bestaande programma's voor het reduceren van PAK-stoffen en lood. Deze resultaten zijn in het rapport echter niet zichtbaar aangezien de testperiode al eerder heeft plaatsgevonden. Deze resultaten hebben wij u in het gesprek van 15 september nader toegelicht, hieronder vat ik dit specifiek voor PAK en lood nog een keer samen.

² Beoordeling inventarisatie Zeer Zorgwekkende Stoffen, 30-09-2021

PAK-stoffen

Voor de reductie van PAK-stoffen zijn in het afgelopen jaar al veel maatregelen genomen. Zo hebben wij eind januari 2021 de hulpstoffenfabriek van de Hoogovens gesloten, een van de grootste bronnen van PAK-emissies. Bij Kookgasfabriek 2 (KGF2) is een succesvol programma in uitvoering voor verdere reductie van deuremissies. Daarnaast is bij de Sinterfabriek een proef van start gegaan voor de injectie van een bepaald soort actief kool in de rookgassen, waardoor PAK-stoffen beter uit de rookgassen gefilterd kunnen worden. Als laatste kunnen we melden dat bij de gloeiovens van de Koudbandwalserij een rookgas naverbrandingsinstallatie wordt gebouwd, waarvan de fundering reeds ligt. Deze is naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 operationeel. De exacte resultaten worden komende twee kwartalen in kaart gebracht.

Bovenstaande maatregelen betekenen dat de PAK-stoffen emissies ten opzichte van eind 2020 sterk gereduceerd zijn. Tijdens de presentatie van de uitwerking van de Roadmap plus in maart 2021 kondigde Tata Steel aan een verwachte reductie van 30% PAK-stoffen te realiseren vóór 2023. Deze ambitie is, mede door de resultaten die wij zien naar aanleiding van bovenstaande maatregelen aangescherpt tot een verwachte reductie van bijna 50% en wel vóór einde eerste kwartaal 2022. Dit is een significant resultaat.

Lood

Ook het terugdringen van loodemissies is in uitvoering. Een groot project is de reductie van lood in het stof van de koellucht bij de Sinterfabriek. Op deze stroom is een grote filterinstallatie gerealiseerd die op 30 april jl. operationeel is geworden (80-90% reductie bij deze installatie). Daarnaast stond in de Roadmap plus al een aanzienlijke vermindering van de emissies van zware metalen door de bouw van een ontstoffingsinstallatie als onderdeel van de DeNOx bij de Pelletfabriek. Ook hier verwachtten wij zo'n 80-90% loodemissie te kunnen reduceren. Zoals eerder aangegeven verwachten wij hierop zeer korte termijn meer inzicht in te kunnen bieden. Wij zijn momenteel met meerdere partijen in gesprek om de opties hiervan te verkennen. In totaal verwachten wij door deze maatregelen een reductie van 70% loodemissie (gehele site) te kunnen realiseren, die bovendien sneller plaats kan vinden dan eind 2025.

Toezegging

Tata Steel neemt de zorgen van de omgeving zeer serieus. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en realiseren met de Roadmap plus extra toegezegde versnellingen ten opzichte van de Roadmap 2030. In het overleg op het Provinciehuis in Haarlem op 15 september jl. heeft u ons nadrukkelijk gevraagd, mede naar aanleiding van het RIVM rapport, waar nog extra versnelling mogelijk is. Wij constateren dat als gevolg van de genomen maatregelen de reductie van PAK-stoffen niet alleen is toegenomen maar ook versneld is ten opzichte van de Roadmap 2030, dat is een belangrijk resultaat en het doel van de Roadmap plus. Wat betreft lood, en specifiek de versnelling van de ontstoffingsinstallatie van de DeNOx, zitten wij in de laatste fase van onderzoek. Op zeer korte termijn verwacht ik u hierover nader te kunnen informeren.

Tot slot, graag zou ik een vervolg geven aan ons overleg van 15 september jl.,. Indien u hiervoor openstaat zou ik willen voorstellen dat onze stafdiensten hierover in contact treden.

Met vriendelijke groet

Hans van den Berg
Directievoorzitter Tata Steel Nederland BV